

7. VZNIK ČESKÉHO STÁTU, VLÁDA PŘEMYSLOVSKÝCH KNÍŽAT

Začátkem 10. století se projevuje jako nejsilnější na našem území **kmen Čechů** s vládnoucím **rodem Přemyslovců**. Během 10. století tak začíná vznikat český stát.

Přemyslovci ovládali území při dolním toku řeky Vltavy. Přemyslovská knížata postupně rozšiřovala svou vládu i na další území, která získala sňatky, dohodami, ale nejčastěji bojem.

Znak Přemyslovců

Bořivoj, první známý kníže z rodu Přemyslovců

První Přemyslovec, o kterém se dochovaly písemné zprávy, byl **kníže Bořivoj**. Vládl v Čechách na konci 9. století, tedy ve stejné době jako na Velké Moravě kníže Svatopluk.

Spolu s manželkou **Ludmilou** přijal Bořivoj na Moravě **křest**. Po návratu do Čech oba napomáhali šíření křesťanství a zakládali první kostely.

Za vlády Bořivoje I. bylo knížecí sídlo umístěno na Pražský hrad, kde byl také založen kostel.

Kníže Bořivoj
(první písemně doložený český kníže)

Svata Ludmila
(manželka Bořivoje a babička svatého Václava)

Svatý Václav

Po Bořivojově smrti se stal knížetem jeho syn **Spytihněv**. Ten zemřel bezdětný, proto se vlády ujal jeho bratr **Vratislav I.** Manželkou Vratislava byla kněžna **Drahomíra**. Jejich syn **Václav** byl spíš vychováván babičkou **Ludmilou**. Ta ho vedla ke zbožnosti a zajistila mu vzdělání.

Když Vratislav I. zemřel, byl Václav ještě dítě a o vládu se dělily dvě kněžny: Václavova matka **Drahomíra** a babička **Ludmila**. Drahomíra se bála, že ztratí vliv na své syny. Proto nechala Ludmilu zavraždit.

Po několika letech se vlády ujal **Václav**. Byl velmi vzdělaný. Jeho babička **Ludmila** ho naučila číst a psát, což tenkrát uměl málokdo.

Kníže Vratislav I.
(syn Bořivoje I. a otec svatého Václava)

Kněžna Drahomíra,
(manželka Vratislava I. a matka svatého Václava)

Zavraždění svatého Václava ve Staré Boleslavi

Kníže Václav se dostal do sporů s německým králem. Aby nedošlo k válce, Václav německému panovníkovi slíbil, že mu bude každý rok odvádět poplatek za zachování míru. To se nelíbilo jeho bratru **Boleslavovi**. Připravil na bratra lest. Pozval Václava do svého sídla ve Staré Boleslavi a tam ho nechal zavraždit právě ve chvíli, kdy bratr vstupoval do kostela. Stalo se tak asi v roce 935.

Václav i jeho babička **Ludmila** byli církví **prohlášeni za svaté**. Kníže Václav byl spravedlivý a mírumilovný, často obdarovával chudáky. V dobách zlých pro náš národ se lidé obraceli k svatému Václavovi jako ke svému **patronovi (ochránci)**. Památku svatého Václava si připomínáme státním svátkem **dne 28. září**.

Svatý Václav (rekonstrukce podoby podle dochované lebky)

Vláda přemyslovských knížat

Jméno: _____

_____. polovina _____. století – _____. století
16 : 8 36 : 4 35 – 23

1. Představíme ti chlapce, později muže, který sehrál v našich dějinách důležitou roli. Tak pozor, vyprávění – nebo snad středověká detektivka, či dokonce horor – začíná.

Prarodiči našeho chlapce byli první přemyslovský kníže Bořivoj a jeho žena Ludmila. Oba byli pokřtěni samotným Metodějem. Chlapcovými rodiči byli kníže Vratislav a jeho manželka Drahomíra. Dětství neměl náš chlapec jednoduché, tatínek mu zemřel, když byl ještě malý, a protože jako kluk vládnout nemohl, vládla za něj jeho maminka. O chlapce se starala babička Ludmila, hodná a vzdělaná žena. Naučila ho psát a číst. Vychovala ho dobře, byl čestný, hodný i spravedlivý. Chtěl pomáhat lidem. Matce se však nelíbilo, jak má chlapec svou babičku rád, a také se obávala, že jí babička vezme trůn. Proto ji nechala zavraždit. Babička byla uškrcena. Chlapec za to matku neměl rád. Poté, co vyrostl a ujal se vlády, nechal ji potrestat. Vládl dobře. Jeho bratr Boleslav se však domníval, že by dokázal vládnout lépe, a tak nechal svého bratra zavraždit. Chlapcova babička i chlapec sám byli velice zbožní a čestní, zemřeli „mučednickou“ smrtí, a proto byli později církví prohlášeni za svaté. Český národ považoval zavražděného knížete Václava za výborného panovníka, proto byl prohlášen za patrona České země.

Chlapec a pozdější kníže, o němž jsme si vypravovali, byl _____.

Práce s textem: Rozhodni, co je správné, a chybnou výpověď oprav.
Z přečteného textu ve cv. 1 se dovídáme, že:

① kníže Bořivoj byl	Přemyslovec	ANO – NE
	dědečkem knížete Václava	ANO – NE
	pokřtěn Konstantinem	ANO – NE
	manželem kněžny Ludmily	ANO – NE
② kníže Václav byl	synem kněžny Drahomíry	ANO – NE
	vnukem kněžny Ludmily	ANO – NE
	strýcem Boleslava	ANO – NE

